

Aktivnosti i smernice od uticaja na ovu strategiju

Strategija integrisanog upravljanja granicom u Republici Srbiji za period 2022-2027. godina, sa Akcionim planom za period 2022-2024. godina predviđena je i Revidiranim akcionim planom za Poglavlje 24. Izrada Strategije predstavlja nov ciklus planiranja u oblasti integrisanog upravljanja granicom u Republici Srbiji, imajući u vidu da je postojeća strategija istekla, kao i da će se novim dokumentom javne politike usaglasiti sa promenama koje su nastale na nivou Evropske unije. Akcionim planom utvrdiće se aktivnosti za dostizanje rezultata postavljenih ciljeva, odnosno mera u Strategiji.

Kako su oblasti, koncept i ciklus planiranja politika u procesu integrisanog upravljanja granicom sadržani u Uredbi Evropskog parlamenta i Saveta 2019/1986 koja ima direktnu primenu u svim državama članicama Evropske unije, Republika Srbija je kao država kandidat za članstvo u Evropsku uniju u obavezi da definiše nacionalni dokument, koji će omogućiti ispravnu primenu novog koncepta integrisanog upravljanja granicom (u daljem tekstu IUG) koji je sadržan u navedenoj Uredbi.

Uz to, ispravna primena koncepta integrisanog upravljanja granicom podrazumeva i primenu dela odredbi i koncepta koji su sadržani u Tehničkoj i operativnoj strategiji za evropsko integrisano upravljanje granicom br. 2/2019 usvojene od strane Upravnog odbora Evropske agencije za evropsku i oblasku stražu.

Takođe, prilikom definisanja teksta Strategije uzete su u obzir odredbe koje su definisane Uredbom (EU) 2016/399 o pravilima kojima se uređuje kretanje lica preko granica kao i odredbe šengenskog kataloga – kontrola spoljnih granica, vraćanje i readmisija.

U skladu sa navedenim, prilikom izrade dokumenta javne politike u oblasti integrisanog upravljanja granicom, primenjivane su odredbe Zakona o planskom sistemu Republike Srbije članovi 38. i 49. i član 6. stav 2. tačka 2. Uredbe o metodologiji upravljanja javnim politikama, analizi efekata javnih politika i propisa i sadržaju pojedinačnih dokumenata javnih politika („Službeni glasnik RS”, broj 8/19).

Rešenjem ministra unutrašnjih poslova obrazovana je Posebna radna grupa sa zadatkom izrade Strategije integrisanog upravljanja granicom u Republici Srbiji, u čijem sastavu se nalaze predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva finansija, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstva spoljnih poslova, Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija, Ministarstva za evropske integracije i Republičke direkcije za imovinu Republike Srbije.

Strategija je pripremljena u formi, sa sadržajem, po proceduri i u rokovima predviđenim metodološkim preporukama Evropske komisije. Takođe, tokom njene izrade, uzet je u razmatranje i Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje

prethodne Strategije integrisanog upravljanja granicom, koji u svom završnom delu sadrži analizu stepena realizacije ciljeva.

Imajući u vidu da je strateški cilj Republike Srbije punopravno članstvo u Evropskoj uniji, ovom strategijom Republika Srbija uvodi novi koncept integrisanog upravljanja granicom sa ciljem usklađivanja sa evropskim pravnim tekovinama.

Osnovni preduslov za primenu novog koncepta predstavlja:

- 1) Izmena normativnog i strateškog okvira;
- 2) Unapređenje kontrole državne granice;
- 3) Institucionalna saradnja;
- 4) Jačanje kadrovskih, materijalno-tehničkih i IT kapaciteta.

Uz usklađivanje strateškog i zakonodavnog okvira mora se ojačati institucionalna saradnja. Institucionalnom saradnjom za upravljanje granicom treba upravljati na tri nivoa: strateškom, taktičkom i operativnom, kako bi se svi ljudski, materijalni i tehnički kapaciteti koristili efikasno i racionalno.

Posebnu pažnju neophodno je posvetiti racionalnoj nabavci sofisticirane tehničke opreme na osnovu analiza koje moraju odražavati viziju dugoročnog planiranja, korišćenja i kompatibilnosti sa ostalim sistemima i agencijama. Bezbednosni izazovi i razne asimetrične pretnje zahtevaju neprestano unapređenje operativnih procedura i kvaliteta obavljanja granične kontrole od strane odgovornih službi.

Efikasna kontrola granica, kontrola prelaska putnika preko državnih granica i onemogućavanje nedozvoljenih aktivnosti povezanih sa bezbednošću granica zahtevaju znatno finansijsko ulaganje u jačanje administrativnih kapaciteta, uporedo sa razvojem i jačanjem IT sistema. Danas svi bezbednosni sistemi, pa tako i sistem upravljanja granicom, moraju biti spremni na brzu promenu bezbednosnih izazova, rizika i pretnji.

U skladu sa navedenim definisan je opšti cilj ove strategije koji podrazumeva:

„Sveobuhvatni razvoj, planiranje i primena koncepta integrisanog upravljanja granicom kroz unapređenje saradnje i koordinacije svih relevantnih organa zaduženih za upravljanje granicom”.